

Te Lourdes op de bergen verscheen in een grot... Dat is inmiddels anderhalve eeuw geleden. Voldoende reden voor een feestjaar, dat officieel op 8 december start. De stad aan de voet van de Pyreneeën is dan ook nog steeds een topper voor bedevaarders. Komt u uit Vlaanderen in uw eentje afgezakt, dan wacht u in Lourdes Mark Kemseke. Het Nederlands is een van de officiële talen in dit universele bedevaartsoord.

Tom Heylen

‘Ook voor één dag ben je welkom in Lourdes’

MARK KEMSEKE

OVERVLOEDIG wegwijzers en duidelijke dagschema's maken dat je als Vlaming in je eigen taal op bedevaart kunt naar Lourdes, zelfs indien je op eigen houtje de reis onderneemt. De kans dat u Mark Kemseke, een van de jongste Vlaamse oblaten, aantreft in een van de talrijke kapellen van het heiligdom is groot. Hij zorgt dat dagelijks de eucharistie plaatsvindt in onze moedertaal. Vaak gaat hij er zelf voor, meestal voor een honderdtal eindagsbedevaarders. Georganiseerde bedevaarten zorgen immers doorgaans voor eigen voorgangers en zoeken hun eigen plek voor het dagelijkse gebedsmoment.

– U woont nu bijna permanent in Lourdes, maar wanneer kwam u hier voor het eerst?

Dat is al meer dan veertig jaar geleden. In 1966, net vóór ik naar het klooster ging, schonk een tante me een Lourdesreis. Diezelfde tante gaf er me nog eentje cadeau, ditmaal als geschenk bij mijn priesterwijding in 1974. Aan die eerste bedevaart houd ik weinig herinneringen over, de tweede was eigenlijk een kleine ontgoocheling. Twee dagen na mijn eremis trok ik naar Lourdes. De Boerenbond was er met een delegatie op bedevaart en vroeg me om aan de grot voor hen de mis op te dragen. Maar ook de Limburgse bedevaart was toen present, in het gezelschap ook Paul Schruers, pas benoemd als bisschop-coadjutor. Ik moest aan de grot hem laten voorgaan.

– En toch heeft u uw hart in Lourdes verloren?

Toen nog niet. Ik had gekozen voor de missionarissen oblaten van Maria, omdat ik naar de missies wilde. Reeds in 1974 was er echter al sprake van een roepingencrisis en de jonge Vlaamse paters moesten thuis blijven om andere jongens te motiveren in te treden. Ik werd dus in plaats van naar Afrika of Azië te vertrekken, naar Korbeek-Lo gezonden, waar ik als pater-econoom werd aangesteld.

© Tom Heylen

Niet enkel de cijfers hielden me bezig. We zochten ook de plaatselijke jeugd op, want die moesten we trachten te motiveren, en dat deden we toen ook. Maar vele nieuwe roepingen leverden onze inspanningen niet op. Drie jaar later riep wijlen Omer Tanghe, priester van het bisdom Brugge, me terug naar mijn geboortestreek. Ik mocht er – nog te jong bevonden voor de missies – de missieanimatie van het bisdom mee vorm geven.

Zes jaar hielp ik animeren. Daarna werd ik in Leuven verantwoordelijk voor een studentenhuis. Drie paters en zestien studenten woonden er onder hetzelfde dak. We poogden er geloof en leven bespreekbaar te maken. Na twee jaar sloeg echter het noodlot toe. Het huis werd verkocht en de nieuwe eigenaar gooide ons eruit. 't Is te zeggen, onze huiskapel en keuken moesten worden omgebouwd tot studentenkamers en de huurprijs werd fors opgetrokken. Ons project had in dit huis geen toekomst meer.

– Een rekensom voert ons dan naar 1985.

Inderdaad, en ook de wereld stond toen niet stil. Vanuit Rome bereikte me de vraag om me in te zetten voor de jeugd in Lourdes. Driehonderdduizend jongeren trokken jaarlijks naar deze bedevaartspreek. Tot in 1930 kampeerden de scouts op een weide vlakbij de grot van Massabielle, de oude rots. Vervolgens werd een boerderij aangekocht om de jonge ziekenhulpers, veelal scouts en gidsen, onderdak te verschaffen tijdens hun verblijf.

Vanaf einde jaren 1970 kwamen ook almaar meer jonge mensen op bedevaart en zij moesten goed opgevangen worden. Bernadette, een meisje van veertien, spreekt nog steeds vele jonge mensen aan. Voor die jeugd werd ik naar Lourdes gezonden. Samen met nog enkele andere geestelijken heetten we de jonge bedevaarders welkom en bezorgden hen een aangepast program-

ma in en rond het heiligdom. Enkele jaren later werd ik aangesteld als eindverantwoordelijke. Ik was de eerste niet-Fransman die aan het hoofd kwam te staan van een dienst in Lourdes.

Voor mij is een bedevaart naar Lourdes niet zozeer een bezoek aan Maria, wel in het spoor treden van Bernadette. Ook voor haar was Lourdes geen eindpunt, het was een etappe in haar leven. Ook Bernadette trok verder. Zo wordt iedere bedevaarder uitgenodigd niet in Lourdes te blijven stilstaan, maar weer verder te trekken in de voetsporen van Bernadette.

Je hoort wel eens de vraag om Bernadette terug naar Lourdes te brengen. Ik ben daar helemaal geen voorstander van. De keuze van Bernadette om neer te strijken in Nevers, waar ze intrad in het klooster en ook stierf, was voor haar een keuze die ze maakte na haar ontmoetingen met Maria aan de grot. Voor mij is dat de boodschap van een bedevaart naar Lourdes: van je hele leven een bedevaart maken, op zoek naar een ontmoeting met God.

– Nu bent u verantwoordelijk voor de Nederlandstaligen in Lourdes.

In 1991 keerde ik terug naar Korbeek-Lo en ging deeltijds werken voor Missio. Twee jaar later werd ik econoom voor de Vlaamse oblatenprovincie. Mijn werk bij Missio-nationaal verschoof naar het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen. Dit was goed te combineren met mijn verantwoordelijkheid bij de oblaten. In 2000 werd ik provinciaal en stopten mijn andere activiteiten.

Drie jaar later werd de oblaten in Rome de vraag gesteld te zorgen voor de taalpermanenties en verantwoordelijken voor de jeugd in het heiligdom te Lourdes.

We zijn er nu met tien paters oblaten, niet één van Franse origine. Toch voelen we ons hier thuis, ook al is alles zo Frans in Lourdes. Elk van de zes officiële talen (Frans, Spaans, Italiaans, Engels, Duits en

Nederlands) heeft nu een aanspreekpunt in het onthaalcentrum Notre-Dame.

Ook voor één dag ben je welkom in Lourdes. Bijna 20.000 Nederlandstalige 'eenzaten' komen jaarlijks naar hier afgezakt. Dageelijks, van april tot oktober, voorzien we voor hen een programma. Afspraak hiervoor is om 8.30 uur aan het gekroonde beeld van Maria. Daar overlopen we de dag en kunnen de bezoekers aansluiten bij het volledige programma of een deel ervan. Naast activiteiten in het heiligdom is er ook de wandeling *In de voetsporen van Bernadette*: langs haar geboortehuis, het cachot, de pastorie, het weeshuis en de parochiekerk waar Bernadette werd gedoopt. Dit is een vrijblijvend aanbod, welteverstaan.

– Waarvan droomt u nog in Lourdes?

De vraag naar bedevaarten blijft, maar ik heb soms het gevoel dat zo'n verblijf hier aan de voet van de Pyreneeën volgepropt wordt met plechtigheden. Mensen moeten op hun eigen tempo hun bedevaart kunnen doen. Ze weten na enkele dagen alles over de kerken, de grot en de kruisweg, maar Lourdes kennen ze niet. Daarvoor heb je ook minstens drie weken nodig. Ik droom ervan mensen de kans te geven om Lourdes te leren kennen, en niet zozeer de geplogenheden van het heiligdom. Een bedevaart is geen bezoek aan een heiligdom, het is stilstaan bij jezelf. In Lourdes kan dat, maar je moet weten waar en hoe. Hoe dit te realiseren in luttele dagen is me niet duidelijk, maar ik hoop dat dit ooit kan.

Meer info over het feestjaar in Lourdes vindt u op de website www.lourdes2008.com/nl • *Lourdes, 150 jaar later* van de hand van Mark Kemseke verschijnt in het voorjaar 2008. U kunt voorintekenen, uiterlijk 31 december, tegen de prijs van 16 euro, exclusief verzendingskosten (nadien betaalt u 20 euro per exemplaar, plus verzendingskosten). U zendt hiervoor een briefkaart naar Halewijn – Voorintekening Lourdes, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of u zendt een e-mail naar halewijn.uitgaven@kerknet.be. In beide gevallen vermeldt u duidelijk naam en adres plus het aantal gewenste exemplaren. U betaalt na ontvangst van boek(en) en factuur.

Een bedevaart is geen bezoek aan een heiligdom. Het is stilstaan bij jezelf